

УДК 159.923:355.01

Бабак О.В.¹, Садикіна А.С.²

¹ студ. гр. СНЗ-112сп

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ

Військові конфлікти та їх негативні руйнівні впливи на суспільство стали одним з найгостріших питань сучасності. Психічне здоров'я військових ветеранів, які зазнали дії стресових факторів на полі бою, ставить перед наукою виклик створення надійних систем діагностики, профілактики та реабілітації посттравматичного стресового розладу (ПТСР) [1].

За статистичними даними досліджень організацій, що займаються проблемами ветеранів, близько 30-50% учасників бойових дій страждають від ознак посттравматичного стресового розладу, а щонайменше 15-20% потребують психіатричної допомоги. Зокрема, в ЗСУ число ветеранів, що звертались за допомогою, становить щорічно значну частку спеціалізованих запитів.

У світлі останніх подій, пов'язаних з російсько-українською війною, суспільство зустрілося з новими викликами: розуміння та профілактика психічних розладів ветеранів є ключовими завданнями для забезпечення їх адаптації в мирному житті. Війна в Україні підкреслює необхідність розробки комплексного підходу до роботи з ветеранами. Психологічні наслідки участі у бойових діях мають значний вплив на їхню соціалізацію, сімейне життя та професійну діяльність. Зокрема, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) є однією з найпоширеніших і найважчих форм психологічної травматизації, яка вражає військових ветеранів. Поширеність цього розладу серед ветеранів військових конфліктів спонукає до необхідності глибокого вивчення факто-

рів, які його зумовлюють, а також пошуку ефективних підходів до його діагностики, лікування та профілактики.

Проблема полягає у недостатньому розумінні механізмів розвитку ПТСР у військових ветеранів, зокрема взаємозв'язку між індивідуальними, соціальними та біологічними факторами. Хоча існує значна кількість досліджень у цій галузі, питання інтеграції теоретичних підходів та їх практичного застосування залишається відкритим. Особливу увагу слід приділити адаптації західних методик до українського контексту та розробці нових підходів до реабілітації військових [3].

Психічне здоров'я особистості – це складний і багатогранний феномен, який потребує уваги та розуміння. Важливо усвідомлювати, що психічне здоров'я не є лише відсутністю хвороб, але й активним процесом підтримки власного благополуччя. Підтримка емоційної стабільності, розвиток соціальних зв'язків, самосвідомість і доступ до ресурсів є ключовими аспектами, які можуть допомогти людині досягти гармонії у житті та реалізувати свій потенціал.

Військові дії є одним з найскладніших і найнебезпечніших аспектів людського існування, які можуть мати глибокий вплив на психічне здоров'я особистості. Стрес і травма, що виникають внаслідок бойових дій, можуть призвести до серйозних психологічних розладів, таких як посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), депресія, тривожні розлади та інші [2].

Посттравматичний стресовий розлад є серйозною проблемою серед військових, що потребує комплексного підходу до діагностики, лікування та реабілітації. Успішне подолання ПТСР можливе завдяки ефективному поєднанню психотерапевтичних методів, соціальної підтримки та медикаментозного лікування. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вдосконалення методів ранньої діагностики та індивідуалізацію терапевтичних підходів для військовослужбовців.

Результати спостереження показали, що прояви розладів у військових ветеранів носять різний характер: від тривожності та безсоння до глибокої депресії та суїцидальних думок. Психічні наслідки війни впливають на всі сфери життя ветеранів – від стосунків у родині до здатності працювати та адаптуватися в мирному середовищі. Прояви розладів носять різний характер: від тривожності та безсоння до глибокої депресії та суїцидальних думок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кузьмін В. В., Кузьміна М. О., Стрижак Г. В. Соціальна адаптація вимушено-переміщених осіб, які постраждали внаслідок військового стану / В.В. Кузьмін, М.О. Кузьміна, Г.В. Стрижак // Психологія та соціальна робо-

та. – 2024. – Вип. 1(59). – С. 150-195. – DOI: <https://doi.org/10.32782/2707-0409.2024.1.16>

2. Кузьміна М.О. Феномен розвитку професійної компетентності соціальних працівників у дослідженнях вітчизняних науковців / М.О. Кузьміна // Науковий вісник Ужгородського університету. – Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2020. – Вип. 2 (47). – С. 79–84. – Режим доступу: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2020.47.79-84>

3. Forecasting Career-And Competence Indicators of a Social Worker in the Context of Digital Transformations of the Society / M. Kuzmina et al. // SHS Web of Conferences. – 2021. – Vol. 100. – DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110004005>